

**Kuratorium Oświaty
w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie**
ul. Księdza Piotra Ściegiennego 9
06-400 Ciechanów

Ciechanów, dnia 28 marca 2018 r.

DCI.5533.32.2018.JJ

Protokół kontroli

1. Nazwa szkoły/placówki: **III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Dąbrowskiej w Zespole Szkół nr 3 w Płocku.**
Adres szkoły/placówki: ul. Ignacego Łukasiewicza 11, 09-400 Płock;
Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: Agnieszka Wierzchowska;
2. Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Mazowiecki Kurator Oświaty, Aleje Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa;
3. Imię i nazwisko kontrolujących, wyznaczonych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny do przeprowadzenia kontroli:
— Jolanta Jasińska – st. wizytator w Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Ciechanowie;
— Joanna Kozioł – st. wizytator w Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Ciechanowie;
Upoważnienia imienne prowadzących kontrolę nr: DCI.5533.32.2018.JJ z dnia 15 marca 2018 r.;
4. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbyły się czynności kontroli w szkole/placówce: 13 oraz 21 marca 2018 r. (dwa dni);
Wpis do księgo kontroli szkoły: poz. 122

Tematyka kontroli:

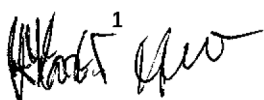
Zapewnianie uczniom bezpieczeństwa i oceniania zgodnego z obowiązującymi zasadami oraz sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły.

5. Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem osoby zainteresowanej z dnia 12 lutego 2018 r., zawierającym informacje o nieprawidłowościach w zapewnianiu bezpieczeństwa i sprawiedliwego oceniania uczniom III Liceum Ogólnokształcącego w Płocku.

Okres objęty kontrolą: od 1 września 2016 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 13 marca 2018 r.

Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2017.2198 ze zm.);
- 3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2015.843 ze zm.);
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2015.1270) – w odniesieniu do nadzoru pedagogicznego sprawowanego

- przez dyrektora szkoły - działań podejmowanych od dnia 1 września 2016 r. (do dnia 31 sierpnia 2017 r.);
- 5) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658) - w odniesieniu do nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły - działań podejmowanych (od dnia 1 września 2017 r.)

W trakcie kontroli wykonano następujące czynności:

- **przeprowadzono rozmowy z:** dyrektorem i wicedyrektorem szkoły;
- **przeanalizowano dokumentację pedagogiczną**, udostępnioną kontrolującym przez dyrektora szkoły:
- a) Statut III Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Dąbrowskiej w Płocku wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z 19.06.2012 r.;
 - b) Statut Zespołu Szkół nr 3 w Płocku;
 - c) Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania (WZO) w Zespole Szkół nr 3 w Płocku (załącznik do Uchwały nr 1/2015/2016 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 1 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statutach Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Płocku oraz III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Dąbrowskiej w Płocku poprzez przyjęcie nowych Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania;
 - d) Uchwała nr 14 /2016/2017 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji rocznej i ukończenia szkoły przez uczniów III LO z Oddziałami Dwujęzycznymi w roku szkolnym 2016/2017 – na podst. art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2004.256.2572 ze zm.);
 - e) Uchwała nr 16/2016/2017 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji rocznej uczniów Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Płocku oraz klas I-II Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w roku szkolnym 2016/2017 – na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2004.256.2572 ze zm.);
 - f) Uchwała nr 48/2017/2018 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie wyników klasyfikacji śródrocznej uczniów klas II-III Gimnazjum nr 13 oraz III LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Dąbrowskiej w Płocku w roku szkolnym 2017/2018 – na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2004.256.2572 ze zm.);
 - g) Uchwała nr 6/2017/2018 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z 20 września 2017 r. w sprawie zaopiniowania programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2017/2018;
 - h) Uchwała nr 53/2017/2018 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie nowelizacji Statutu III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Dąbrowskiej w Płocku;
 - i) Protokół nr 5/2017/2018 z dnia 29 listopada 2017 r. zawierający diagnozę systematyczności i różnorodności oceniania w klasach III Liceum Ogólnokształcącego w Płocku;
 - j) tematy zajęć z wychowawcą w klasach: w okresie od 1 września 2018 r. do 19 marca 2018 r.;
 - k) dziennik elektroniczny Librus w zakresie oceniania uczniów, częstotliwości pisania prac klasowych i sprawdzianów oraz terminu ich zapowiadania;
 - l) „Plan nadzoru pedagogicznego szkoły na rok szkolny 2016/17”, na ostatniej stronie sygnowany odręcznie wpisaną adnotacją: „Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017 został przedstawiony Radzie Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 15.09.2016 r.” oraz podpisem i pieczęcią imienną dyrektora Zespołu (realizację odzwierciedla „Protokół nr 1/2016/1207 z posiedzenia Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Nr 3 w Płocku” – pkt 3 porządku zebrania str 1 - 3);
 - m) „Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2017/2018 w Zespole Szkół nr 3 w Płocku” – odrębny dokument z adnotacją w nagłówku: „Załącznik nr 3 do Protokołu nr 1/2017/2017 Rady

8

2

Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku", a na ostatniej stronie (40 stron bez numeracji) z podpisem, pieczęcią imienną dyrektora szkoły oraz odręcznie wpisaną datą 12.09.2017 r.

n) protokoły zebrań rady pedagogicznej, w zakresie zagadnień związanych z tematyką kontroli:

- Protokół nr 17/2015-/2016 zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 28 czerwca 2016r. (w zakresie prezentowanych przez dyrektora Zespołu informacji dotyczących sprawowanego nadzoru pedagogicznego);
- Protokół zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 15 września 2016r. (w zakresie prezentowanego przez dyrektora Zespołu planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017);
- Protokół nr 8/2016/2017 zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 17 stycznia 2017r. (w zakresie prezentowanych przez dyrektora Zespołu informacji dotyczących sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz sposobów wykorzystania wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego);
- Protokół nr 17/2016/2017 zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 28 czerwca 2017r. (w zakresie prezentowanych przez dyrektora Zespołu informacji dotyczących sprawowanego nadzoru pedagogicznego);
- Protokół zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 12 września 2017r. (w zakresie prezentowanego przez dyrektora Zespołu planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2017/2018);
- Protokół nr 6/2017/2018 zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 12 grudnia 2017r. (w zakresie prezentowanych przez dyrektora Zespołu informacji dotyczących wyników zewnętrznego nadzoru pedagogicznego oraz sposobu ich wykorzystania – bez przedmiotowej uchwały organu);
- Protokół nr 9/2017/2018 zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 15 lutego 2018r. (w zakresie prezentowanych przez dyrektora Zespołu informacji dotyczących nadzoru pedagogicznego – bez przedmiotowej uchwały organu);

o) uchwały rady pedagogicznej:

- Uchwała nr 1/2016/2017 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 15 września 2016 r. w sprawie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2015/2016;
- Uchwała nr 1/2017/2018 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 12 września 2017 r. w sprawie ustalenia sposobów wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2016/2017;

p) arkusze kontroli dyżurów międzylekcyjnych oraz arkusze obserwacji zajęć szkolnych przeprowadzonych przez kadrę kierowniczą Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 (ogółem 32 + 25 arkuszy kontroli i obserwacji).

— **przeprowadzono anonimową ankietę** wśród 204 uczniów klas:

I nt. poczucia bezpieczeństwa licealistów w klasie i w szkole, w tym wynikającego m.in. z respektowania zasady równości i sprawiedliwości oraz podejmowania tzw. zachowań ryzykownych przez młodzież. Zakres rozpoznania uwzględniał informacje wniesione przez osobę zainteresowaną w piśmie z dnia 12 lutego 2018r. i miał na celu ich zweryfikowanie oraz ustalenie skali ew. problemów. Pytania ankiety zostały skonsultowane i uzgodnione ze specjalistami Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie - Wydział w Ciechanowie. Wizytatorzy wyjaśnili ankietowanym cele badania, pojęcie zachowań ryzykownych oraz doprecyzowali/wyjaśniali zgłaszane przez uczniów wątpliwości. Zapewnili też respondentom warunki bezpieczeństwa / anonimowości.

6. **Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:**

- 1) Statut III Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Dąbrowskiej w Płocku (obowiązujący w dniu kontroli) przedstawiony przez dyrektora Zespołu to dokument z 19. 06. 2012 r.

 ³

Powyższy statut został przedłożony przez dyrektora, który potwierdził tożsamość dokumentu rzeczywistego z wersją zamieszczoną na stronie internetowej szkoły. W dniu kontroli dyrektor nie przedstawił uchwał rady pedagogicznej w sprawie wprowadzenia zmian w statucie III Liceum Ogólnokształcącego w Płocku, jak również protokołów potwierdzających ich podjęcie. Fakt podjęcia przez organ kolegialny uchwały powinien być odnotowany w protokole z posiedzenia tego organu. Uchwały powinny być przechowywane w sposób gwarantujący łatwość dostępu osobom uprawnionym, czyli w protokolarzu lub rejestrze uchwał. Ponadto, na pytanie wizytatora czy rada pedagogiczna podejmowała uchwały zmieniające statut, dyrektor odpowiedział, że takich uchwał nie ma i jednocześnie wskazał na „materiały robocze zespołu nauczycieli”, które, jego zdaniem, miały obrazować pracę tego organu nad statutem Liceum. Powyższe dyrektor potwierdził w piśmie z dnia 23.03.2018 r. (znak pisma: ZSE.0910.1.2018), w którym zapisano: „Pełna dokumentacja pracy tego zespołu szkolnego 2013/2014 do chwili obecnej znajduje się na terenie szkoły i była przekazywana do wglądu podczas kontroli prowadzonej przez wizytatorów w dniach 13 oraz 21 marca 2018 r.” W związku z tym, że kontrola nie obejmowała materiałów roboczych, analizie poddano statut udostępniony przez dyrektora szkoły oraz zamieszczony na szkolnej stronie internetowej, stanowiącej źródło informacji dla zainteresowanych osób.

- 2) Przedłożony kontrolującym w pierwszym dniu kontroli, tj. 13 marca 2018 r. oraz opublikowany poprzez stronę internetową szkoły Statut Liceum nie zawierał szczegółowych zasad wewnątrzszkolnego oceniania uczniów.
- 3) Przedłożony kontrolującym drugiego dnia kontroli -w dniu 21 marca 2018 r.- tj. aktualnie obowiązujący statut, przyjęty Uchwałą nr 53/2017/2018 Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie nowelizacji Statutu III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Dąbrowskiej w Płocku nie był przedmiotem analizy, ponieważ w okresie objętym kontrolą obowiązywał statut z 2012 r.
- 4) **Szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów zawarto w oddzielnym dokumencie o nazwie: Wewnątrzszkolne zasady oceniania w Zespole Szkół Nr 3 w Płocku.** Jest on załącznikiem do Uchwały nr 1/2015/2016 z dnia 01.09.2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statutach Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Płocku oraz III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Płocku. W uchwale zapisano, że WZO stanowi załącznik do niniejszego statutu i jest integralną częścią statutów: Gimnazjum i Liceum. Powyższe procedowanie jest niezgodne z prawem, gdyż rada pedagogiczna nie ma kompetencji decydowania o tym, co zawiera statut, ponieważ strukturę statutu szkół publicznych określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. Przywołane rozporządzenie w § 2. 1 punkt 4 wskazuje, co określa statut szkoły, tj. „szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów”. **W związku z powyższym rada pedagogiczna podjęła uchwałę w zakresie, do którego nie była upoważniona. Osobą odpowiedzialną za kontrolowanie zgodności uchwał z prawem jest dyrektor szkoły.**
- 5) **Uregulowanie zawarte w par. 35 ust. 16 WZO w brzmieniu:** „Uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna, z zastrzeżeniem sytuacji, w której stwierdza się, że ocenę ustalono

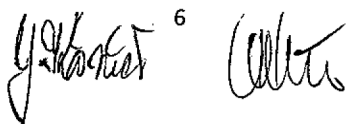
niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny" **są niezgodne z art. 44m ust.1 ustawy o systemie oświaty**, ponieważ uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną (...) może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.

- 6) WZO Zespołu nie określa warunków ukończenia szkoły z wyróżnieniem, o czym jest mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów(...) (Dz. U. z 2015 r. poz. 843 ze zm.).
- 7) **Uregulowanie zawarte w par. 20 ust. 10 WZO w brzmieniu:** „Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji. Rodzice mają prawo wglądu w prace pisemne na terenie szkoły w obecności nauczyciela.” **jest niezgodny z art. 44e ust.4 i 7 ustawy.** W świetle obowiązujących przepisów szkoła musi określić w swoim statucie sposób udostępnienia. Przy wyborze tego sposobu powinna wziąć pod uwagę realne możliwości szybkiego otrzymania przez ucznia i rodzica danej pracy. Udostępnianie prac do wglądu tylko na terenie szkoły nie spełnia warunku swobodnego dostępu do informacji o postępach i trudnościach ucznia (komunikat MEN z 10.11.2015r. na <https://men.gov.pl>).
- 8) Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w ramach swoich kompetencji stanowiących podejmowała uchwały w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji rocznej i ukończenia szkoły przez uczniów (uchwały w pełnym brzmieniu podano w pkt. 4-6) **Powyższe jest niezgodne z przepisami obowiązującymi na czas podejmowania ww. uchwał. Rada pedagogiczna, podejmując uchwałę, powinna postanowić o uchwaleniu (a nie o zatwierdzeniu) wyników klasyfikacji i promocji uczniów szkoły.** Dyrektor nie sprawdził, czy odwołano się do właściwej podstawy prawnej i przywołano prawidłowe jej brzmienie (art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, a od 01.09.2017 r. art. 70, ust.1 pkt 2 ustawa Prawo oświatowe). Zatwierdzanie wyników klasyfikacji i promocji to sformułowanie, które funkcjonowało w przepisach ustawy o systemie oświaty do 2003 r. w brzmieniu: „do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy: [...] zatwierdzanie wyników klasyfikacji i promocji uczniów”. Po zmianie, przepis ten brzmiał: „Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy: [...] podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów”. Jak obrazują to powyższe cytaty nastąpiła zasadnicza zmiana w treści i w istocie przepisu. Podjęcie przez radę pedagogiczną uchwały w sprawie klasyfikacji i promocji musi być zgodne z obowiązującym prawem, a w przypadku Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku nie było. Podjęcie uchwały niezgodnej z przepisami prawa wymagało wstrzymania jej wykonania przez dyrektora szkoły.
- 9) W protokole nr 7/2016/2017 z posiedzenia Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Płocku w dniu 05.01.2017 r. zapisano, że w wyniku klasyfikacji śródrocznej uczniowie otrzymali oceny niedostateczne z chemii, matematyki albo obydwu przedmiotów. W ww. protokole z zebrania rady pedagogicznej nie ma informacji uzasadniającej oceny niedostateczne, co jest niezgodne z par. 10 ust. 2 WZO Zespołu. Ponadto, we wnioskach wychowawcy do dalszej pracy dydaktycznej i wychowawczej nie odniesiono się do możliwości uzupełnienia przez uczniów braków, które mogą utrudnić lub uniemożliwić kontynuowanie nauki. Wskazani uczniowie w klasyfikacji rocznej 2016/2017 także otrzymali oceny niedostateczne z ww. przedmiotów. Dwoje uczniów zdawało egzamin poprawkowy, jeden opuścił szkołę. Natomiast w protokole zebrania klasowego kl. zapisano, że „uczniom zaproponowano pomoc koleżeńską oraz

5

możliwość uczęszczania na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze". „Zachęcano do podjęcia wysiłku, zachęcano do pracy, informowano o pracach klasowych, dawano szansę poprawy". Powyższe działania nie w pełni odnoszą się do indywidualizacji metod nauczania z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych uczniów w zakresie gotowości odmówić pomocy, dwoje uczniów uczęszczało na zajęcia wyrównawcze sporadycznie. Protokół nie zawiera informacji, jaka była przyczyna braku zaangażowania uczniów w proponowane formy wsparcia.

- 10) W roku szkol. 2017/2018 po klasyfikacji śródrocznej uczniom z ocenami niedostatecznymi zaproponowano udział w zajęciach dodatkowych. W protokole nr 10/2017/2018 zebrania Rady Pedagogicznej w dniu 27 lutego 2018 r. w pkt ad. 2 zapisano; „dyrektor szkoły wskazuje na potrzebę udzielenia uczniom pomocy w formie dodatkowych zajęć i apeluje do nauczycieli o zorganizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów z ocenami niedostatecznymi" (śródroczna rada klasyfikacyjna odbyła się 9 stycznia 2018 r.). Należy dodać, że w par. 10 ust. 6 WZO umieszczono zapis, iż „uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej otrzymał ocenę niedostateczną, zobowiązany jest w terminie do 30 marca danego roku szkolnego uzupełnić treści programowe". Wskazany termin oraz sposób organizacji pomocy uczniom (organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych to kompetencja dyrektora szkoły), w dużym stopniu ogranicza ich prawo do udzielenia im pomocy w nauce poprzez przekazywanie informacji o tym, co zrobili dobrze i jak powinni się dalej uczyć (art. 44b ust. 5 pkt 2 ustawy o systemie oświaty). W szczególności, że oceny śródroczne i roczne są wynikiem średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.
- 11) W protokole zebrania Rady Pedagogicznej nr 5/2017/2018 z dnia 29 listopada 2017 r. zawierającym informację dot. monitorowania systematyczności oceniania oraz stosowania zróżnicowanych form sprawdzania poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów, zapisano: „pani wicedyrektor Cywińska przypomniła, że do 22 grudnia należy wpisać oceny proponowane, a miesiąc wcześniej przewidywane, a zdarzają się uczniowie, którzy do chwili obecnej nie mają ani jednej oceny." (...) „Niedopuszczalne jest wystawianie ocen hurtowo, gdyż wówczas nie można mówić o jakiegokolwiek systematyczności oceniania". Zgodnie z WZO ocenę semestralną należy wystawić z co najmniej 4 ocen. Przeprowadzone czynności kontrolne w powyższym zakresie pozwalają stwierdzić, że uczniowie mieli wystawione oceny semestralne z co najmniej 4 ocen cząstkowych.
- 12) W par. 20 pkt 6 WZO zapisano: „Uczeń ma prawo poprawić w semestrze: 1) jedną ocenę niedostateczną ze sprawdzianu (pracy klasowej) z zajęć edukacyjnych realizowanych w wymiarze jednej godziny w tygodniu; 2) dwie oceny niedostateczne ze sprawdzianów (prac klasowych) – z zajęć edukacyjnych realizowanych w wymiarze dwóch i więcej godzin tygodniowo. W dokumencie nie podano definicji ww. prac. Realizacja zapisu WZO nie jest tożsama z jego brzmieniem, ponieważ podczas kontroli dziennika lekcyjnego w obecności wicedyrektor szkoły stwierdzono, że uczniowie poprawiają jedną ocenę niedostateczną z przedmiotów realizowanych w wymiarze podstawowym, natomiast w wymiarze rozszerzonym 2 oceny, chociaż przedmioty w wymiarze podstawowym są realizowane także w liczbie 2 i więcej godzin tygodniowo. Zasady wewnętrznego oceniania oraz ich realizacja są niezrozumiałe i nie znajdują przełożenia w obowiązujących przepisach prawa oświatowego, które wart. 44b ust. 5 ustawy o systemie oświaty, a w szczególności w pkt 1 i pkt 4 stanowi, że ocenianie osiągnięć edukacyjnych ma na celu: *informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych*

 6

oraz o postępach w tym zakresie oraz motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu. **Ograniczenie uczniom możliwości poprawiania ocen niedostatecznych jest ograniczeniem prawa do poznawania własnych możliwości, posiadanych wiadomości i umiejętności.**

- 13) Analiza oceniania uczniów dokonana na podstawie dziennika elektronicznego dowodzi, że uczniowie piszą nie więcej niż 2 sprawdziany/prace klasowe w ciągu tygodnia, przy czym nie więcej niż jedną taką pracę dziennie. Ponadto, śródroczne oceny klasyfikacyjne zostały ustalone na podstawie różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów. Spośród sprawdzonych przedmiotów, tylko z biologii w kl. ' ' ' ' oraz z historii w ' ' nie było ocen z prac klasowych/sprawdzianów. Prace są oddawane uczniom zazwyczaj w czasie nie dłuższym niż 2 tygodnie.
- 14) Szkoła posiada Program wychowawczo-profilaktyczny. Jego opracowanie poprzedziła diagnoza sytuacji szkolnej, potrzeb i problemów. **Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom (nikotynizm, alkoholizm) zostały wpisane do programu wychowawczo-profilaktycznego, mimo to w tematyce godzin wychowawczych kl. ' ' nie ma tematów dotyczących wskazanych problemów.**
- 15) W związku z prowadzoną w szkole kontrolą, przeprowadzono w dniu 13.03.2018 r. ankietę uczniowską, celem pozyskania opinii nt. poczucia bezpieczeństwa w klasie i w szkole, w tym wynikającego m.in. z respektowania zasady równości i sprawiedliwości. W badaniu wzięło udział ogółem 204 respondentów z losowo wybranych oddziałów III Liceum Ogólnokształcącego.
- Wyniki badania obrazują, że 98% uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Pozostali podali, że w szkole można spotkać się z szykanowaniem, wyzwiskami, szczególnie wśród chłopców. Wszyscy uczniowie znają ustalone zasady oceniania. Zdaniem 4% uczniów nie wszyscy nauczyciele respektują te zasady. Wskazano m.in., że „jeśli ktoś zna danego nauczyciela ma łatwiej”. 15% uczniów spotkało się z gorszym traktowaniem przez innych uczniów, natomiast 27 % spotkało się z gorszym traktowaniem ze strony nauczycieli, np. podczas wycieczek, na niektórych lekcjach (poniżanie, obrażanie i zniechęcanie do matury z powodu trudności w uczeniu się, ubioru). Zdaniem ok. 36% uczniów problem ten dotyczy od 10% do 30% nauczycieli. Ponadto, w opinii ok. 36% uczniów od 10% do 30 % uczniów jest w szkole faworyzowana. W opinii 7% uczniów są w szkole uczniowie podejmujący zachowania ryzykowne („niektóre osoby z klasy na wycieczki klasowe zabierają alkohol, po czym go spożywają, wagarują, wychodzą na papierosa podczas przerw, opuszczają teren szkoły podczas zajęć”). Nauczyciele reagują na takie zachowania, jednak są i tacy, którzy, zdaniem uczniów, nie zauważają lub nie chcą zauważyć problemu. 15% uczniów jest zdania, że nauczyciele jeden lub dwa razy komentowali przy innych uczniach ich sprawy rodzinne/osobiste. Tylko w pojedynczych przypadkach zdarzyło się to wiele razy. 26% uczniów doświadcza strachu wzbudzanego przez nauczyciela (np. na skutek niesprawiedliwego oceniania, krzyku, ośmieszania, poniżania).
- Wyniki badania ankietowego, w formie scalonych danych surowych, zostaną przekazane dyrektorowi szkoły, celem wykorzystania do poprawy jakości pracy szkoły.*
- 16) Wyniki badania ankietowego wskazują na potrzebę wzmocnienia nadzoru pedagogicznego nad pracą nauczycieli, poprzez uwzględnienia w planie nadzoru zarówno kontroli, jak i ewaluacji w obszarach, w których ujawniły się nieprawidłowości.

[Signature]

[Signature]

- 17) Dyrektor Zespołu Szkół nr 3 w Płocku opracował plan nadzoru pedagogicznego i zapoznał z nim Radę Pedagogiczną w każdym roku szkolnym objętym kontrolą, odpowiednio, w dniu 15 września 2016 r. oraz 12 września 2017r., co odzwierciedlają zapisy w protokołach zebrań. Przedmiotowe działania są więc prowadzone z zachowaniem terminu wyznaczonego przepisami prawa.

Plany te zawierają wymagane przepisami rozporządzenia elementy, w tym formy nadzoru pedagogicznego i plan obserwacji.

- 18) Plany nadzoru pedagogicznego na lata szkolne 2016/2017 oraz 2017/2018 zawierają informacje o tym, że zostały opracowane z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w szkole w poprzednim roku szkolnym oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, co stanowi formalną zgodność z wymogami rozporządzenia (odpowiednio).

Odnosząc jednak należy, że **niektóre wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły**, przywołane w planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017 nie odzwierciedlają poczynionych w ramach nadzoru pedagogicznego ustaleń i brzmią tak, jak obowiązkowe zadania szkoły/nauczycieli, wynikające z przepisów prawa [np. „Organizować pomoc uczniom z niepowodzeniami szkolnymi oraz problemami zdrowotnymi (...)”, „Wspierać uczniów szczególnie uzdolnionych”]. **Ponadto, w planie tym zamieszczono treści, które zaburzają wewnętrzną spójność informacji**, np.:

- określając „Cele nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/17 w Zespole Szkół nr 3 w Płocku” wyszczególniono m.in. zadania/działania w ramach poszczególnych form nadzoru pedagogicznego (kontrole, monitorowanie, wspomaganie nauczycieli), tj. formy działań dyrektora, które z założenia winny prowadzić do realizacji celów nadzoru pedagogicznego, same nie będąc jednak celami tego nadzoru;
- odnoszą się do hospitacji lekcji (co od września 2015r. zostało zmienione mocą nowego rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - wprowadzono obserwacje prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności wynikających z działalności statutowej szkoły) i wg oświadczenia dyrektora szkoły działania te nie były realizowane.

W planie nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na rok szkolny 2017/2018 zastrzeżenia budzi wewnętrzną spójność informacji, zwłaszcza w zakresie następujących kwestii:

- w pkt. 1.5. „Procedury nadzoru” wpisano jako „Uzupełniające procedury nadzoru”: poz. 3. „Ocenianie pracy nauczycieli” oraz poz. 5. „Ocenianie dorobku zawodowego nauczycieli za okres odbywania stażu na kolejny stopień zawodowy” – co nie odpowiada przepisom prawa w przedmiotowym zakresie (zadania dyrektora szkoły w zakresie dokonywania oceny pracy nauczycieli oraz dokonywania oceny ich dorobku zawodowego za okres stażu – nie są uzupełniającymi procedurami nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły);
- w załączniku 2 do planu nadzoru pedagogicznego pt.: „Organizacja ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2017/2018”, w pkt. 3 tabeli, Problem badawczy: „Diagnoza efektywności świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej (...)” – sformułowano pytanie kluczowe: „Czy nauczyciele znają nowe zasady organizacji i świadczenia ppp określone w przepisach i wewnątrzszkolnej procedurze organizacji ppp?” – co nie jest spójne z ustalonym dla tego pytania kryterium aksjologicznym

8

„użyteczność”, które odnosi się nie do poziomu posiadanej przez nauczycieli wiedzy lecz praktycznego stosowania tej wiedzy.

W opinii kontrolujących, wyszczególnione j.w. uchybienia naruszają wewnętrzną spójność planów nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, przez co utrudniają ich realizację, ustalanie wyników, formułowanie wniosków oraz osiąganie celów, dla których nadzór pedagogiczny winien być sprawowany. Doskonalenie planowania winno obejmować tę kwestię, co z założenia poprawi przejrzystość oraz ukierunkuje działania na doskonalenie jakości pracy szkoły.

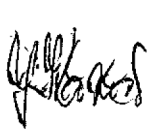
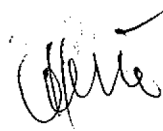
- 19) Protokoły zebrania rady pedagogicznej wskazują, że w każdym roku szkolnym objętym kontrolą, **dyrektor w wyznaczonym przepisami prawa terminie wyznaczał w porządku zebrania miejsce na przedstawienie wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego** (dotyczy m.in. i odpowiednio: 1) protokołu nr 8/2016/2017 z dnia 17 stycznia 2017r.; 2) protokołu nr 17/2016/2017 z dnia 28 czerwca 2017r.).

Jednak treść poszczególnych protokołów nie odzwierciedla pełnej realizacji przez dyrektora szkoły obowiązku przedstawienia radzie pedagogicznej wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- a) w protokole nr 8/2016/2017 zebrania w dniu 17 stycznia 2017r. (pkt. 3 porządku zebrania) przedstawione informacje odnosiły się do przeprowadzonych obserwacji lekcji oraz poszczególnych form nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, jednak zamiast wyników, tj. ustaleń z nadzoru oraz sformułowanych na ich podstawie wniosków, wprowadzono informacje m.in. pod nazwą: „Ważne elementy przy obserwacji lekcji” (i/lub zrealizowanej formie nadzoru - odpowiednio), „Ogólne podsumowanie obserwowanych zajęć”, „Rekomendacje do dalszej pracy”. Należy dodać, że pomimo formalnego niespełnienia wymogu określonego w rozporządzeniu, dyrektor szkoły przekazał Radzie Pedagogicznej pewne nieustrukturalizowane informacje, które zawierały elementy zarówno uogólnionych wyników, jak i wniosków ze sprawowanego nadzoru. Słaba jakość przekazu nie pozwala jednak wnioskować o ich wzajemnej spójności i związku z działaniami wyznaczonymi w planie nadzoru pedagogicznego.

Informacje dotyczące nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły zaprotokołowano na przemian z informacjami dotyczącymi m.in. pracy Rady Pedagogicznej (zrealizowane zebrania, szkolenia) i kontroli zewnętrznych spoza zewnętrznego nadzoru pedagogicznego. Należy odnotować, że część informacji/uwag przekazywanych przez dyrektora Radzie Pedagogicznej wskazuje kierunek pożądanych zmian (niektóre z nich dyrektor szkoły nazwał rekomendacjami). W tym zakresie, realizowała swoje kompetencje rada pedagogiczna, która na zebraniu w dniu 15 września 2016 r. ustaliła sposób wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny (podjęta uchwała nr 1/2016/2017).

Analiza udostępnionej kontrolującym przez dyrektora szkoły dokumentacji szczegółowej z realizacji zadań wyznaczonych w planie nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2016/2017, w tym losowo wybranych arkuszy kontroli dyżurów międzylekcyjnych i punktualności zaczynania i kończenia zajęć lekcyjnych oraz arkuszy obserwacji zajęć lekcyjnych upoważnia do stwierdzenia, że nie we wszystkich arkuszach obserwacji zajęć określono przedmiot / temat obserwacji i adekwatne, tj. spójne z nim ustalenia z obserwacji.

 9

- b) W pkt. 6 protokołu nr 17/2016/2017 z zebrania w dniu **28 czerwca 2017r.** odnotowano, że dyrektor przedstawił „s p r a w o z d a n i e dyrektora szkoły z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2016/2017 w Zespole Szkół nr 3 w Płocku”. Na podstawie zapisów dotyczących informacji przekazanych Radzie Pedagogicznej ustalono, że również na tym zebraniu miały miejsce uchybienia – analogiczne ze stwierdzonymi w protokole nr 8/2016/2017 zebrania w dniu 17 stycznia 2017r. (dot. określenia celów nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017, potwierdzania faktu przekazania przez dyrektora szkoły wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego przy jednoczesnym braku wyodrębnionych, konkretnych informacji w przedmiotowym zakresie). W odniesieniu do działań podjętych w zakresie „dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów”, dyrektor szkoły stwierdził obowiązek prawny nauczycieli w tym zakresie oraz sformułował i przekazał dwa „Zalecenia do pracy w roku szkolnym 2017/2018”, w tym jedno dotyczące „wskazania w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania sposobów dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” (zalecenie zawiera sprzeczność, gdyż „wewnątrzszkolne zasady” - mają charakter ogólnych norm w zakresie oceniania, a dostosowanie wymagań edukacyjnych wynika z jednostkowych / indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Sposobów dostosowania tych wymagań nie można więc ująć w zasady, należy je określić indywidualnie dla każdego z uczniów wymagających dostosowania wymagań edukacyjnych).
- 20) Na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 28 czerwca 2017 r. dyrektor szkoły przedstawił m.in. „Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego – ocenianie uczniów”. Z protokołu nr 17/2016/2017 (str: 150 – 154 oraz 155 - 159) wynika, że działania dyrektora obejmowały: comiesięczne kontrole dzienników lekcyjnych (ilość ocen), kontrolę 5 prac klasowych gromadzonych przez nauczycieli i obserwacje zajęć „w celu określenia stopnia kształtującego oceniania”. Zaprotokołowano też przekazaną przez dyrektora informację o tym, że „Nadal nie wszyscy nauczyciele przestrzegają zasady związanej z zapowiadaniem sprawdzianów, testów i prac klasowych, co wynika z wpisów zamieszczonych w dziennikach lekcyjnych. Ww. formy nie są również zawsze poprzedzane lekcjami powtórzeniowymi”. W odniesieniu do oceniania szkolnego dyrektor szkoły sformułował i przedstawił cztery wnioski: 1) „Analiza dokumentacji wykazuje, że nauczyciele w z a s a d z i e p r z e s t r z e g a j ą wewnątrzszkolnych zasad oceniania; 2) „Nauczyciele nadmiernie wykorzystują pisemne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów”; 3) „Uzasadnianie ocen w zdecydowanej większości nie zawiera wskazówek do dalszej pracy ucznia”; 4) „Rodzice uczniów są zapoznawani z oceną i jej uzasadnieniem z dużym opóźnieniem”.
- Dyrektor szkoły sformułował i wyraził też na forum Rady Pedagogicznej cztery „Rekomendacje do pracy w roku szkolnym 2017/2018”: 1) „Przeprowadzenie szkoleń, e-szkoleń na temat zasad oceniania wspierającego”; 2) „Jeden z głównych tematów szkoleniowych w zespołach powinien dotyczyć kształcenia umiejętności uzasadniania prac pisemnych”; 3) „Permanenna edukacja rady pedagogicznej z pomiaru dydaktycznego, a zwłaszcza dokonywanie analizy jakościowej i ilościowej testów szkolnych oraz zasad tworzenia testów szkolnych”; 4) „Przy każdej formie oceniania ucznia należy pamiętać, że ocenianie wewnątrzszkolne jest jednym z elementarnych filarów w modelu indywidualnego podejścia do każdego ucznia, jest ważnym

mechanizmem wpływu na jakość udzielanego mu wsparcia. Ważne, by każdy nauczyciel formułując wymagania edukacyjne i dostosowując je do potrzeb konkretnego ucznia miał na względzie ideę oceniania kształtującego, by ocena nie była jedynie podsumowaniem osiągnięć ucznia, ale także wyjaśnieniem mu, co zrobił dobrze, co źle, a co może poprawić". Powyższy przykład przedstawiania przez dyrektora szkoły Radzie Pedagogicznej „wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego” obrazuje w jaki sposób, mimo formalnego wystąpienia na forum Rady, przekazywane informacje nie w pełni mogą służyć swojej poprawczo-doskonalej roli w odniesieniu do jakości pracy szkoły (m.in. formułowanie rekomendacji przez dyrektora szkoły, przed pogłębioną zbiorową refleksją nauczycieli nad ustaleniem najbardziej prawdopodobnych przyczyn nieprawidłowych stanów rzeczy, a potem ustaleniem sposobów konstruktywnego wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w celu poprawy/doskonalenia jakości pracy szkoły – na różnych poziomach jej organizacyjnego funkcjonowania).

- 21) Dyrektor szkoły oświadczył, że nie prowadzono w szkole, w sposób planowy i zorganizowany, działań pozwalających na ustalenie efektywności/wartości zmian wprowadzanych na skutek wdrażania wniosków z nadzoru pedagogicznego i/lub ustalonych przez Radę Pedagogiczną sposobów wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły. Nieustalenie efektów prowadzonych działań na rzecz poprawy/doskonalenia jakości pracy szkoły uniemożliwia więc ocenę, czy działania te w istocie spowodowały poprawę stanu rzeczy (w tym np. poprawę poczucia bezpieczeństwa uczniów).

7. Zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli wraz z terminem ich realizacji

zobacz Wzrosty

- I. **Dokonać analizy przepisów statutu szkoły w części dotyczącej wewnętrznych zasad oceniania i dostosować zapisy zgodnie z przepisami rozdziału 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2017.2198 ze zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2015.843 ze zm.).**

Termin realizacji: 30 dni od dnia otrzymania zalecenia

- II. **Uchwały rady pedagogicznej podejmować zgodnie z kompetencjami organu określonymi w art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59 ze zm.).**

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia tj. od 28.03.2018 r.

- III. **W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego zaplanować działania w zakresie prawidłowości planowania pracy wychowawczej w oparciu o treści programu wychowawczo-profilaktycznego.**

Podstawa prawna: § 22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.658).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia tj. od 28.03.2018 r.

 11

- IV. Przedstawiać na zebraniu rady pedagogicznej wyodrębnione i wynikające z ustaleń poczynionych w toku sprawowanego nadzoru pedagogicznego wyniki oraz wnioski z tego nadzoru, zapewniając organowi szkoły warunki realizacji ustawowych kompetencji stanowiących w zakresie ustalania sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w celu doskonalenia pracy szkoły.

Podstawa prawna: § 24 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.658).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia tj. od 28.03.2018 r.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017r. poz. 59 ze zm.) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Ciechanów, dnia 28.03.2018 r.

.....
(miejscowość, data)

STARSZY WIZYTATOR

Joanna Jasieńska

Starszy Wizytator

Joanna Kozłowska
mgr inż. Joanna Kozłowska

.....
(podpis/y kontrolującego/kontrolujących)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

f

Alf

*Joanna*¹²